

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 142. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091807136/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

Angesten veed det; og ingen skarpsindig Dommer forstaaer saaledes at examinere ja examinere den Anklagede som Angesten, der aldrig slipper ham, ikke i Adspredelsen, ikke i Larven, ikke under Arbejdet, ikke om Dagen, ikke i Natten.

Den, der dannes ved Angesten, han dannes ved Muligheden, og først den, der dannes ved Muligheden, dannes efter sin Uendelighed. Muligheden er derfor den tungeste af alle Kategorier. Vel hører man ofte det Modsatte, at Muligheden er saa let, men Virkeligheden saa tung. Men af hvem er det man hører saadanne Taler? Af nogle elendige Mennesker, der aldrig have vidst hvad Mulighed er, og som da Virkeligheden viste dem, at de Inter duede og Inter vilde due til, nu løgnagtigen opfriskede en Mulighed, der var saa skøn, saa fortryllende, og til Grund for denne Mulighed laae der i det Høieste lidt ungdommeligt Ejanterie, som man hellere burde skamme sig ved. I Almindelighed forstaaes derfor den Mulighed, om hvilken der siges, at den er saa let, om Mulighed af Lykke, Held o.s.v. Men dette er slet ikke Muligheden, det er en løgnagtig Opfindelse, som den menneskelige Fordærvelse opsminker for dog at have Grund til Klage over Livet, og Styrelsen, og Leilighed til at blive sig selv vigtig. Nei i Muligheden er Alt lige muligt, og Den, der blev i Sandhed opdragen ved Muligheden, han har fattet det Forfærdelige nok saa godt som det Smilende. Naar da en Saadan gaaer ud af Mulighedens Skole og veed bedre Beskeed, end et Barn om sin A B C, om, at han absolut Intet kan fordrø af Livet, og at det Forfærdelige, Fortabelse, Tilintetgørelse boer Dør om Dør med ethvert Menneske, og tilgavns har lært, at enhver Angst, for hvilken han ængstedes, i næste Øieblik kom over ham, da skal han give Virkeligheden en anden Forklaring; han skal prise Virkeligheden, og selv naar den hviler tungt paa ham, skal han minde, at den dog er langt, langt lettere, end Muligheden var det. Kun saaledes kan Muligheden danne; thi Endeligheden og de endelige Forhold, hvori et Individ er anvist Plads, de være nu smaa og dagligdags, eller verdenshistoriske, danne kun endeligen, og man kan altid besnakke dem, altid faae lidt Andet ud af dem, altid prutte, altid slippe nogenlunde derfra, altid holde sig lidt udenfor, altid forhindre, at man absolut lærer noget deraf, og skal man gjøre dette, da maa Individet atter have Muligheden i sig, og selv danne det, hvoraf han skal lære, om dette end i næste Øieblik ingenlunde anerkjender, at det er dannet af ham, men absolut tager Magten fra ham.